

วิจารณ์ผลการทดลอง

ในการพัฒนาวิธีเรดิโออิมมูโนแอสเสย์สำหรับวัดปริมาณสารใด ๆ ก็ตามขึ้นมาเองจำเป็นต้องสร้างแอนติบอดีให้ได้ก่อน ซึ่งความไว ความจำเพาะ ความแม่นยำ ตลอดจนความถูกต้องของวิธีที่พัฒนาขึ้นมาจะขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของแอนติบอดี ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการสร้างแอนติบอดี ได้แก่ อิมมูโนเจน แอตจูแวนท์ สัตว์ทดลอง ปริมาณของอิมมูโนเจนและวิธีที่ใช้ฉีดสัตว์ทดลอง ระยะเวลาของการฉีดและระยะเวลาของการเก็บแอนติซีรัม เป็นต้น (Skowsky และ Fisher, 1972)

สเปอรฺมีตินเป็นเพียงแฮปเทน (hapten) จึงไม่มีคุณสมบัติในการเป็นอิมมูโนเจน (immunogenicity) แต่ถ้าให้แฮปเทนเกาะติดกับโมเลกุลตัวนำ (carrier molecule) เช่น โปรตีนบางชนิด แล้วจะทำให้สามารถกระตุ้นให้มีการสร้างแอนติบอดีต่อตัวมันได้ ซึ่งแฮปเทนจะเปรียบเสมือนเป็นแอนติจินิกดีเทอร์มิแนนท์ (antigenic determinant) สามารถจับกับแอนติบอดีได้

ในการวิจัยนี้ได้ใช้อัลบูมินและไทโรกลอบบูลินเป็นโปรตีนตัวนำ ซึ่งมีคุณสมบัติในการเป็นอิมมูโนเจนได้ดี (Playfair และคณะ, 1974, สดใส เวชชาชีวะ และคณะ, 2522) คอนจูเกตกับสเปอรฺมีตินโดยมีคาร์บอไดอิมิด เป็นตัวที่ช่วยทำให้เกิดโควาลেন্টบอนด์ระหว่างโปรตีนตัวนำและสเปอรฺมีติน ปกติจะมีการกระตุ้นให้เกิดการสร้างแอนติบอดีได้มากถ้าโมเลกุลตัวนำเองมีคุณสมบัติในการเป็นอิมมูโนเจนและมีแฮปเทนมาเกาะเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นความจำเพาะของแอนติบอดีจะขึ้นอยู่กับการจัดตัวของแฮปเทนที่เกาะกับโมเลกุลตัวนำ เนื่องจากแอนติบอดีจะมีความจำเพาะกับส่วนของแฮปเทนที่อยู่ไกลจากตำแหน่งที่เกาะกับโมเลกุลตัวนำที่สุด (Walker และคณะ, 1973)

ในการเตรียมคอนจูเกต จำนวนโมเลกุลของแฮปเทนที่จะเกาะกับโมเลกุลของตัวนำจะขึ้นอยู่กับอัตราส่วนของสารตั้งต้นอันได้แก่ แฮปเทน โมเลกุลตัวนำและตัวที่ช่วยให้เกิดการเกาะกันระหว่างแฮปเทนและโมเลกุลตัวนำ (Skowsky และ Fisher, 1972) สำหรับการวิจัยนี้สารตั้งต้นที่ใช้ได้แก่ สเปอรฺมีติน อัลบูมินหรือไทโรกลอบบูลิน และคาร์บอไดอิมิด ตามลำดับ ได้ทดลองเปลี่ยนอัตราส่วนของสารตั้งต้นแล้วพบว่า การเพิ่มจำนวนโมเลกุลของสเปอรฺมีตินหรือคาร์บอไดอิมิด

มีผลทำให้มีจำนวนโมเลกุลของสเปอรัมิตินเกาะกับโปรตีนตัวนำเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามในการเตรียมคอนจูเกตระหว่างสเปอรัมิตินกับอัลบูมินและสเปอรัมิตินกับไทโรกลอบบูลินปรากฏว่ามีจำนวนโมเลกุลของสเปอรัมิตินเกาะกับอัลบูมินและไทโรกลอบบูลินแตกต่างกันคือจำนวนโมเลกุลของสเปอรัมิตินเกาะกับอัลบูมิน (1 โมเลกุล) ได้มากที่สุดเพียง 30 และเกาะกับไทโรกลอบบูลิน (1 โมเลกุล) ได้มากที่สุดประมาณ 600 อัลบูมินและไทโรกลอบบูลินมีหมู่คาร์บอกซิลิก (carboxylic group) ที่สามารถจับเป็นเปปไทด์บอนด์กับหมู่อะมิโน (amino group) ของสเปอรัมิตินได้ประมาณ 118 และ 1,100 หมู่ ตามลำดับ นั่นคือประมาณร้อยละ 25 ของหมู่คาร์บอกซิลิกของอัลบูมินมีสเปอรัมิตินเข้าไปเกาะ และประมาณร้อยละ 55 ของหมู่คาร์บอกซิลิกของไทโรกลอบบูลินมีสเปอรัมิตินเข้าไปเกาะ จะเห็นว่าหมู่คาร์บอกซิลิกของไทโรกลอบบูลินมีสเปอรัมิตินเข้าไปเกาะได้มากกว่าหมู่คาร์บอกซิลิกของอัลบูมิน ทั้งนี้อาจเนื่องจากไทโรกลอบบูลินมีน้ำหนักโมเลกุลมากกว่าอัลบูมิน และมีจำนวนหมู่คาร์บอกซิลิกมากกว่าอัลบูมินประมาณ 10 เท่า จึงทำให้สเปอรัมิตินมีโอกาสมาเกาะกับไทโรกลอบบูลินได้มากกว่าอัลบูมิน

จากรายงานวิจัยในอดีตบางรายงานได้แสดงให้เห็นว่าจำนวนโมเลกุลของแอนติเจนที่เกาะกับโปรตีนตัวนำไม่จำเป็นต้องสูงนักก็สามารถทำให้สัตว์ทดลองสร้างแอนติบอดีที่มีไตเตอร์สูง ๆ ได้ ตัวอย่างเช่น Jaffe และคณะ (1971) ได้ใช้คอนจูเกตที่มีจำนวนโมเลกุลของโพรสตาแกลนดิน (prostaglandin) เกาะกับอัลบูมินในอัตราส่วนเพียง 3:1 ฉีดสัตว์ทดลองแล้วสัตว์ทดลองสามารถสร้างแอนติบอดีต่อโพรสตาแกลนดินได้และมีไตเตอร์สูงถึง 10,000 หรือ Skowsky และ Fisher (1972) ใช้คอนจูเกตที่มีจำนวนโมเลกุลของไลซีนวาโซเพรสซิน (lysine vasopressin) เกาะกับไทโรกลอบบูลินในอัตราส่วน 40-60:1 ฉีดสัตว์ทดลองแล้วสัตว์ทดลองสามารถสร้างแอนติบอดีซึ่งมีไตเตอร์ 50,000 ในขณะที่ Bartos และคณะ (1975) ใช้คอนจูเกตที่มีจำนวนโมเลกุลของสเปอรัมิตินเกาะกับไทโรกลอบบูลินในอัตราส่วน 131:1 แต่ทำให้สัตว์ทดลองสามารถสร้างแอนติบอดีที่มีไตเตอร์เพียง 900 Skowsky และ Fisher (1972) พบว่าโปรตีนที่ใช้เป็นโมเลกุลตัวนำได้ดีคือ ไทโรกลอบบูลินเนื่องจากมีน้ำหนักโมเลกุลมากคือ 650,000 ดาลตัน แรงยึดเหนี่ยวภายในโมเลกุลเป็นครอสลิงค์เปปไทด์ (cross linked peptide) ทำให้มีความแข็งแรงรวมทั้งมีความคงทนในสัตว์ทดลอง (stability in vivo) ด้วย และสามารถกระตุ้นให้เกิดปฏิกิริยาตอบโต้ (immune response) ได้ แต่จากรายงานของ Chaisiri และคณะ (1980) ที่เกี่ยวกับการสร้างแอนติสเปอรัมิติน ได้ใช้โปรตีนตัวนำคืออัลบูมินซึ่งมีน้ำหนักโมเล -

กุล 67,000 คาลตันปรากฏว่าใช้ได้ดีพอสมควร จากรายงานต่าง ๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าในการสร้างแอนติบอดีจำนวนโมเลกุลของแอนเทนที่จับกับโปรตีนตัวนำ ไม่น่ามีข้อจำกัดที่ตายตัว การที่จะเกิดการสร้างแอนติบอดีที่มีไตเตอร์สูงน่าจะขึ้นอยู่กับการเป็นอิมมูโนเจนของโปรตีนตัวนำหรือลักษณะโครงสร้างของแอนเทน รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นด้วย การวิจัยครั้งนี้ได้สร้างแอนติบอดีต่อสเปอริมิตินโดยใช้คอนจูเกตที่มีจำนวนโมเลกุลของสเปอริมิตินเกาะกับอัลบูมินในอัตราส่วน 25-30:1 และคอนจูเกตที่มีจำนวนโมเลกุลของสเปอริมิตินเกาะกับไทโรกลอบบูลินในอัตราส่วน 203-601:1 พบว่ากระต่ายที่ฉีดด้วยคอนจูเกตระหว่างสเปอริมิตินกับอัลบูมินสามารถสร้างแอนติบอดีต่อสเปอริมิตินซึ่งมีไตเตอร์สูงสุดเพียงประมาณ 62 ซึ่งนับว่าได้ไตเตอร์ที่ค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับของ Chaisiri และคณะ (1980) ที่ใช้คอนจูเกตระหว่างสเปอริมิตินกับอัลบูมินในอัตราส่วน 46:1 แต่ฉีดให้กับหนูตะเภาซึ่งปรากฏว่าได้แอนติบอดีที่มีไตเตอร์ 1,000

สัตว์ทดลองที่นิยมใช้ในการผลิตแอนติบอดีมีหลายชนิดเช่น กระต่าย แกะ ห่าน ม้า และหนูตะเภา เป็นต้น สัตว์ทดลองที่นิยมกันมากคือ หนูตะเภาและกระต่ายเนื่องจากเลี้ยงดูได้ง่ายกว่าสัตว์ชนิดอื่น (Playfair และคณะ, 1974) Bartos และคณะ (1975) ได้สร้างแอนติสเปอริมิตินโดยใช้กระต่ายและม้า Chaisiri และคณะ (1979) สร้างแอนติสเปอริมิตินโดยใช้กระต่ายแต่สร้างแอนติสเปอริมิตินโดยใช้หนูตะเภา (Chaisiri และคณะ, 1980) การวิจัยครั้งนี้ได้เลือกใช้ทั้งกระต่ายและหนูตะเภา เป็นสัตว์ทดลองในการสร้างแอนติบอดีต่อสเปอริมิติน ปรากฏว่ากระต่ายส่วนใหญ่สร้างแอนติสเปอริมิตินได้สูงกว่าหนูตะเภา จากจำนวนกระต่ายที่นำมาศึกษาทั้งหมด 14 ตัว พบว่าประมาณร้อยละ 86 สามารถสร้างแอนติสเปอริมิตินได้ แต่ประมาณร้อยละ 30 ของหนูตะเภาทั้งหมด 67 ตัวที่สามารถสร้างแอนติสเปอริมิตินสูงพอที่จะหาไตเตอร์ได้ และหนูตะเภาส่วนใหญ่สร้างแอนติสเปอริมิตินได้ไตเตอร์ต่ำกว่าของกระต่าย

จากผลการทดลองนี้แสดงให้เห็นว่ากระต่ายสามารถสร้างแอนติสเปอริมิตินได้สูงกว่าหนูตะเภาซึ่งต่างจากที่ Chaisiri และคณะ (1980) ที่สร้างแอนติสเปอริมิตินได้ไตเตอร์ค่อนข้างสูงโดยใช้หนูตะเภาพันธุ์คิงฮาร์ทเลย์ (Dunkin Hartley guinea pig) ซึ่งความแตกต่างกันนี้อาจเนื่องมาจากสัตว์ทดลองที่ใช้ต่างพันธุ์กัน Playfair และคณะ (1974) ได้เคยรายงานไว้ว่าสัตว์แต่ละชนิดมีการตอบสนองต่ออิมมูโนเจนได้แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างนี้เนื่องมาจากการมีพันธุกรรมที่ต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้ทั้งกระต่ายและหนูตะเภาไม่ได้ขยายพันธุ์เองในห้องปฏิบัติการ กระต่ายเป็นพันธุ์พื้นเมืองซึ่งมาจากเจ้าของเดียวกันแต่อาจจะต่างพ่อแม่กัน ส่วน

หนูตะเภาเป็นพันธุ์พื้นเมือง เช่นกัน ซึ่งมาจากคนกลางที่อยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งรับซื้อจากผู้เลี้ยงในต่างจังหวัดหลาย ๆ แห่ง สัตว์ทดลองชนิดเดียวกันที่ใช้ในแต่ละกลุ่มจึงอาจมีพันธุ์กรรมแตกต่างกันด้วย

วิธีฉีดอิมมูโนเจนให้กับสัตว์ทดลองมีอยู่หลายวิธีด้วยกันเช่น การฉีดเข้าอุ้งเท้า เข้าเส้นเลือด เข้าต่อมน้ำเหลือง เข้าใต้ผิวหนัง และเข้ากล้ามเนื้อ (Herbert และคณะ, 1973) เป็นต้น วิธีการที่ให้ผลดีและง่ายคือวิธีการฉีดเข้าใต้ผิวหนังหลาย ๆ จุด (Playfair และคณะ, 1974) นอกจากนั้นวิธีมะโครฟาจฮาร์เวสติงเทคนิค (macrophage harvesting technique) ก็เป็นวิธีที่ได้ผลดีวิธีหนึ่งแต่มีวิธีการค่อนข้างยุ่งยาก จึงมักนิยมใช้ต่อเมื่อวิธีอื่น ๆ ใช้แล้วไม่ได้ผล (Bartos และคณะ, 1975, Chaisiri และคณะ, 1979 และ Furuichi และคณะ, 1980) การวิจัยครั้งนี้ได้ฉีดอิมมูโนเจนให้กับสัตว์ทดลอง 3 วิธีคือ ฉีดเข้าใต้ผิวหนัง ด้านหลังหลาย ๆ จุด เข้ากล้ามเนื้อและเข้าอุ้งเท้า แต่ผลการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน

การวิจัยครั้งนี้ได้ผสมแอดจูแวนท์เข้ากับอิมมูโนเจนสำหรับฉีดสัตว์ทดลอง แอดจูแวนท์ที่ใช้คือ คอมพลีทพรอยด์แอดจูแวนท์ซึ่งมีไมโคแบคทีเรีย (mycobacteria) ผสมอยู่ และอินคอมพลีทพรอยด์แอดจูแวนท์ซึ่งไม่มีไมโคแบคทีเรียผสมอยู่ การทำงานของแอดจูแวนท์อาจกล่าวรวม ๆ ได้ว่า ช่วยลดการแทรกซึม การแพร่กระจาย และการทำลายของแอนติเจน ทำให้แอนติเจนอยู่ในร่างกายได้นานขึ้น ทำให้เกิดการอักเสบเฉพาะที่ ซึ่งจะทำให้ฟาโกไซต์ (phagocyte) และลิมโฟไซต์ (lymphocyte) มาอยู่ในบริเวณนั้นมากขึ้น ทำให้แอนติเจนมีโอกาสถูกจับโดยฟาโกไซต์และส่งต่อไปกระตุ้นลิมโฟไซต์ได้ดีขึ้น กระตุ้นระบบเรติคูลเอนโดทีเรียล (reticuloendothelial system) โดยทั่วไป และกระตุ้นลิมโฟไซต์ให้มีการแบ่งตัวและดิฟเฟอเรนทีเอชัน (differentiation) (สไตส์ เวชชาชีวะ, 2522) การวิจัยครั้งนี้ไม่พบความแตกต่างระหว่างการใช้คอมพลีทและอินคอมพลีทพรอยด์แอดจูแวนท์

ในการวิจัยนี้พบว่ากระต่ายส่วนใหญ่สามารถสร้างแอนติสเปอริมิตินได้สูงสุด หลังจากการฉีดอิมมูโนเจนซ้ำครั้งที่ 2 หรือครั้งที่ 3 ไม่ว่าการฉีดซ้ำแต่ละครั้งจะห่างกัน 2 สัปดาห์หรือ 4 สัปดาห์ก็ตาม ส่วนหนูตะเภากลุ่มที่ฉีดซ้ำ 4 ครั้ง จะมีจำนวนหนูตะเภาที่สร้างแอนติสเปอริมิตินได้ (ร้อยละ 8) น้อยกว่ากลุ่มที่ฉีดซ้ำ 2 ครั้ง (ร้อยละ 35) อย่างไรก็ตามไม่สามารถบอกได้ว่าหนูตะเภาส่วนใหญ่จะสร้างแอนติสเปอริมิตินได้สูงสุดเมื่อไร เพราะไม่สามารถเจาะเลือด

จากหัวใจหนูตะเภามาหาไตเตอร์หลังจากฉีดอิมมูโนเจนทุกครั้งได้ ในการทดลองจะเจาะเลือดเพียง 2 ครั้ง เท่านั้นคือเจาะก่อนฉีดอิมมูโนเจนและหลังจากฉีดอิมมูโนเจนครั้งสุดท้าย การสร้างแอนติบอดีแต่ละชนิดมักจะได้แอนติบอดีที่มีไตเตอร์สูงหลังจากการฉีดซ้ำ (booster injection) แต่ช่วงเวลาและจำนวนครั้งของการฉีดซ้ำจะแตกต่างกันไป เช่น การสร้างแอนติบอดีต่อฮอว์โมนโคริโอนิกโกนาโดโทรฟิน (chorionic gonadotrophin) ฉีดด้วยหน่วยย่อยเบตา (β sub-unit) ของฮอว์โมนเพียงครั้งเดียวก็สามารถทำให้กระต่ายสร้างแอนติบอดีที่มีไตเตอร์สูงถึง 10,000 หลังจากฉีดแอนติเจน 35 วัน (Vaitukatis และคณะ, 1971) แต่การสร้างแอนติบอดีต่อเอสตราไดออล (estradiol) ต้องฉีดแอนติเจนซ้ำทุกสัปดาห์ 6 ครั้ง และฉีดซ้ำทุกเดือนอีก 11 ครั้ง สัตว์ทดลองจึงจะสร้างแอนติบอดีที่มีไตเตอร์สูง 100,000 ได้ (Parker, 1976) อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้เป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ว่าถ้าจะมีการสร้างแอนติสเปอรฺมิตินในกระต่าย ควรจะพิจารณาหลังจากการฉีดซ้ำเพียง 2 ครั้ง เท่านั้นว่ากระต่ายตัวนั้นสามารถสร้างแอนติบอดีได้มากน้อยเพียงใด เพราะการฉีดซ้ำมากกว่านี้อาจไม่ทำให้กระต่ายสร้างแอนติบอดีได้เพิ่มขึ้นและเป็นการสิ้นเปลือง

คุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งของแอนติบอดีก็คือ ความสามารถในการจับกันระหว่างแอนติบอดีกับแอนติเจน ซึ่งแสดงด้วยค่าคงที่ K_a (association constant หรือ affinity constant) ซึ่งโดยทั่วไปมักมีค่าอยู่ระหว่าง 1×10^4 - 1×10^{13} ลิตรต่อโมล (Parker, 1976) แอนติบอดีต่อสเปอรฺมิตินที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มีค่า K_a เท่ากับ 4.2×10^7 ลิตรต่อโมล ซึ่งต่ำกว่าของ Chaisiri และคณะ (1980) และของ Bartos และคณะ (1978) ซึ่งมีค่า K_a อยู่ในช่วง 10^8 - 10^9 ลิตรต่อโมล อย่างไรก็ตาม แอนติบอดีที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ มีค่า K_a 4.2×10^7 ลิตรต่อโมล นับว่าอยู่ในช่วงที่เหมาะสมที่จะใช้ในการพัฒนาวิธีเรดิโออิมมูโนแอสเสย์ได้ แต่ถ้าแอนติบอดีที่มีค่า K_a ระหว่าง 1×10^4 - 1×10^6 ลิตรต่อโมล จะไม่เหมาะสมสำหรับวิธีเรดิโออิมมูโนแอสเสย์ เนื่องจากจะทำให้ความไวและความแม่นยำของวิธีเรดิโออิมมูโนแอสเสย์ต่ำ (Skellley และคณะ, 1973)

จากการศึกษาความจำเพาะของแอนติสเปอรฺมิตินที่สร้างได้พบว่ามีปฏิกิริยาข้ามชนิดสูงที่สุดกับพูเทรลซิน คือมีร้อยละของปฏิกิริยาข้ามชนิดประมาณ 17 รองลงมาคือสเปอรฺมินซึ่งมีร้อยละของปฏิกิริยาข้ามชนิดเท่ากับ 6 นับว่าแอนติสเปอรฺมิตินนี้มีความจำเพาะพอสมควร ซึ่งมีความจำเพาะมากกว่า Bartos (1978) แต่น้อยกว่าของ Chaisiri (1980) การที่แอนติสเปอรฺมิตินมี

ปฏิกิริยาข้ามชนิดกับยูเรทรีนสูงกว่ำสเปอรฺมิติน แสดงว่าในการเกิดคอนจูเกตระหว่างสเปอรฺมิตินกับอัลบูมิน หมู่โนโมเลกุลของสเปอรฺมิตินที่เกาะกับอัลบูมินคือหมู่โพรพิลลามีน (propylamine group)

เมื่อนำเอาแอนติสเปอรฺมิตินที่ได้ซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นมาพัฒนาวิธีเรดิโออิมมูโน-แอสเสย์สำหรับวัดปริมาณสเปอรฺมิตินในปัสสาวะ พบว่าวิธีที่พัฒนาได้มีความไวเท่ากับ 55 พิโคโมลต่อมิลลิลิตรปัสสาวะ ถึงแม้ว่าความไวนี้จะต่ำกว่าของ Chaisiri และคณะ (1980) มากก็ตาม แต่ความไวขนาดนี้ก็เพียงพอสำหรับการวัดปริมาณสเปอรฺมิตินในปัสสาวะ เนื่องจากในปัสสาวะมีความเข้มข้นของสเปอรฺมิติน (ขนาดไมโครกรัมต่อมิลลิลิตรปัสสาวะ) มากกว่าในซีรัมหรือพลาสมา (ขนาดนาโนกรัมต่อมิลลิลิตรซีรัมหรือพลาสมา) มาก ส่วนความแม่นยำของวิธีวัดปริมาณสเปอรฺมิตินในปัสสาวะทั้งในการทดลองเดียวกันและต่างการทดลองกันนับว่าอยู่ในช่วงที่ยอมรับกัน ยกเว้นความแม่นยำในการวัดปริมาณสเปอรฺมิตินที่มีความเข้มข้นต่ำ ๆ (0.54 ไมโครกรัมต่อมิลลิกรัมครีอะตินิน) ดังนั้นในการทดลองแต่ละครั้งจึงได้นำปัสสาวะที่มีความเข้มข้นต่ำ กลาง และสูงที่เตรียมไว้สำหรับใช้เป็นตัวควบคุมคุณภาพ (quality control) มาวัดปริมาณควบคู่ไปด้วยทุกครั้ง ซึ่งถ้าการทดลองครั้งใดวัดปริมาณสเปอรฺมิตินในปัสสาวะทั้ง 3 ตัวอย่างแล้วได้ค่าแตกต่างไปจากค่าเฉลี่ย $\pm 2SD$ จะถือว่าการทดลองนั้นใช้ไม่ได้ต้องตรวจสอบความบกพร่องของการวัดปริมาณสเปอรฺมิตินและการทำการทดลองซ้ำใหม่ ซึ่งความบกพร่องที่พบบ่อยข้างบ่อยได้แก่ การเตรียมสารละลายบอเรตบัฟเฟอร์ความเข้มข้น 0.05 โมลต่อลิตร pH 8.0 ซึ่งจะต้องเตรียมให้ได้ความเข้มข้นและได้ pH ที่ถูกต้องจริง ๆ และจะต้องเตรียมและใช้ภายใน 1 สัปดาห์ และปริมาณของสเปอรฺมิตินติดฉลากที่ใช้ ซึ่งจะต้องควบคุมให้อยู่ในช่วง 20,000-30,000 dpm เป็นต้น

สำหรับความถูกต้องของวิธีเรดิโออิมมูโนแอสเสย์ จากการศึกษารีคอบเวอรี (recovery study) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.998 แสดงว่าปริมาณสเปอรฺมิตินในปัสสาวะที่วัดได้โดยวิธีนี้ใกล้เคียงกับที่มีอยู่จริง ตัวอย่างปัสสาวะที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มีความเข้มข้นของสเปอรฺมิตินแตกต่างกันมาก ดังนั้นในการวัดปริมาณสเปอรฺมิตินจำเป็นต้องทำให้เจือจางมากน้อยแตกต่างกัน และถ้าในตัวอย่างปัสสาวะมีสารประกอบบางอย่างที่มีผลต่อการจับกันระหว่างสเปอรฺมิตินกับแอนติสเปอรฺมิติน การเจือจางย่อมมีผลต่อการวัดปริมาณสเปอรฺมิติน อย่างไรก็ตามปัญหานี้สามารถทดสอบได้โดยการศึกษาพาราเรลลิซึม (parallelism study) ระหว่างตัวอย่างปัสสาวะที่มีความเจือจางต่าง ๆ กันเปรียบเทียบกับกราฟมาตรฐานจากผลการทดลองได้พบว่าการเจือจางปัสสาวะระหว่าง 10 ถึง 80 เท่า ไม่มีผลต่อการวัดปริมาณสเปอรฺมิติน

วิธีเรดิโออิมมูโนแอสเสย์ที่พัฒนาได้นี้นับได้ว่าเป็นวิธีที่สามารถใช้วัดปริมาณสเปอรัมิตินในปัสสาวะได้ดีพอสมควรทั้งในด้านความไวและความถูกต้องของวิธี ถึงแม้ว่าจะไม่มีความจำเพาะสูงเท่าวิธีอื่น ๆ บางวิธีก็ตาม ส่วนในด้านความแม่นยำนั้น แม้จะไม่ค่อยสูงนักแต่ในการทดลองได้มีการควบคุมคุณภาพทุกการทดลอง

จากรายงานของ Russell และคณะ (1974, 1976) พบว่า การเพิ่มปริมาณโพสเอนินในซีรัมหรือภายนอกเซลล์นั้น มาจากโพสเอนินที่สะสมอยู่ภายในเซลล์มะเร็ง เซลล์มะเร็งมีปัจจัยที่ทำให้เซลล์แตกตลอดเวลา (spontaneous cell loss factor) ดังนั้นหลังจากเซลล์แตก (cell lysis) โพสเอนินซึ่งมีปริมาณสูงภายในเซลล์จึงออกมาในพลาสมาและปัสสาวะตามลำดับ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้วัดปริมาณสเปอรัมิตินด้วยวิธีเรดิโออิมมูโนแอสเสย์ในปัสสาวะของคนปกติทั้งชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 18-38 ปี จำนวน 46 ราย ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.91 ± 0.28 ไมโครกรัมต่อมิลลิกรัมครีอะตินิน ซึ่งต่ำกว่าที่ Russell (1977) และ Durie และคณะ (1977) ได้รายงานไว้เล็กน้อย ซึ่งเขาใช้วิธีอะมิโนแอซิดแอนาไลเซอร์วัดปริมาณสเปอรัมิตินในปัสสาวะคนปกติทั้งชายและหญิงอายุระหว่าง 18-60 ปี จำนวน 16 ราย ได้ค่าเฉลี่ยเป็น 1.2 ± 0.18 มิลลิกรัมต่อกรัมครีอะตินิน และต่ำกว่าของ Townsend และคณะ (1976) เล็กน้อยซึ่งวัดปริมาณสเปอรัมิตินโดยวิธีอะมิโนแอซิดแอนาไลเซอร์เช่นเดียวกันในคนปกติจำนวน 15 รายได้ค่าเฉลี่ยเป็น 1.7 ± 0.10 ไมโครกรัมต่อมิลลิกรัมครีอะตินิน แต่สูงกว่าของ Makita และคณะ (1978) เล็กน้อยซึ่งวัดโดยวิธีแกสโครมาโตกราฟีในคนปกติ 7 รายได้ค่าเฉลี่ย 0.81 ± 0.28 มิลลิกรัมต่อกรัมครีอะตินิน ความแตกต่างนี้อาจเนื่องจากวิธีที่ใช้วัดปริมาณสเปอรัมิตินแตกต่างกัน (Fujita, 1980) อย่างไรก็ตามปริมาณสเปอรัมิตินที่วัดโดยวิธีเรดิโออิมมูโนแอสเสย์นี้นับว่าได้ค่าใกล้เคียงที่วัดได้โดยวิธีอื่น เช่น อะมิโนแอซิดแอนาไลเซอร์หรือแกสโครมาโตกราฟีซึ่งเป็นวิธีที่ค่อนข้างมีความจำเพาะสูงและต้องผ่านขั้นตอนการไฮโครไลส์สเปอรัมิตินให้อยู่ในรูปอิสระก่อน แสดงว่าการวัดปริมาณสเปอรัมิตินในปัสสาวะโดยวิธีเรดิโออิมมูโนแอสเสย์ซึ่งวัดในปัสสาวะโดยตรงโดยไม่ต้องไฮโครไลส์สามารถวัดสเปอรัมิตินทั้งในรูปอิสระและในรูปอนุพันธ์ได้ โพสเอนินที่พบในปัสสาวะของคนส่วนใหญ่อยู่ในรูปคอนจูเกต (Abdel - Monem, 1978) ประมาณร้อยละ 80 ของสเปอรัมิตินที่พบในปัสสาวะในคนปกติอยู่ในลักษณะอนุพันธ์ของโมโนอะเซทิล (mono-acetyl derivative) คือ เอ็น'-อะเซทิลสเปอรัมิติน (N'-acetylspermidine)

และ เอ็น⁸ - อะเซทิลสเปอ์มิดีน (N^8 -acetylspermidine) (Seiler และ Knödgen, 1979) มีเพียงส่วนน้อยที่ถูกขับออกมาในรูปอิสระ (nonconjugated form) (Seiler และคณะ, 1981) ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นจริงแสดงว่าแอนติสเปอ์มิดีนที่ใช้อยู่นี้สามารถจับกับอนุพันธ์ของสเปอ์มิดีนได้ด้วย ซึ่งข้อนี้สามารถพิสูจน์ได้โดยการทดสอบปฏิกิริยาข้ามชนิดกับอนุพันธ์ทั้ง 2 ชนิดนั้น แต่น่าเสียดายที่ในการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ทดสอบปฏิกิริยาข้ามชนิดกับอนุพันธ์ดังกล่าวของสเปอ์มิดีน

จากการศึกษาในผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือด 7 ชนิด จำนวน 37 ราย ปรากฏว่าประมาณร้อยละ 80 ของผู้ป่วยทั้งหมดมีความเข้มข้นของสเปอ์มิดีนในปัสสาวะสูงกว่าระดับปกติ (normal range) ซึ่งบางรายสูงกว่าปกติถึง 12 เท่า ผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับที่ Fujita และคณะ (1980) ได้เคยรายงานไว้ว่าประมาณร้อยละ 77 ของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดมีสเปอ์มิดีนในปัสสาวะสูงกว่าปกติ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าค่าเฉลี่ยความเข้มข้นของสเปอ์มิดีนในปัสสาวะของผู้ป่วยโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลือง 13 ราย มีค่าเท่ากับ 3.50 ± 2.83 ไมโครกรัมต่อมิลลิกรัมครีอะตินินและของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาว 13 ราย เท่ากับ 4.44 ± 5.02 ไมโครกรัมต่อมิลลิกรัมครีอะตินิน แต่ Durie และคณะ (1977) และ Russell (1977) วัดปริมาณสเปอ์มิดีนในปัสสาวะของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดด้วยวิธีอะมิโนแอซิดแอนาไลเซอร์ จำนวน 68 และ 54 ราย ได้ค่าเท่ากับ 3.7 ± 0.79 และ 3.7 ± 0.70 มิลลิกรัมต่อกรัมครีอะตินิน ตามลำดับ แต่อัญชลิ มไหศิริโยคม (2526) ได้เคยวัดปริมาณของสเปอ์มิดีนในปัสสาวะของผู้ป่วยโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลือง ซึ่งเป็นคนไทย 8 ราย พบว่ามีค่าเฉลี่ยความเข้มข้นของสเปอ์มิดีนในปัสสาวะเท่ากับ 13.1 ± 6.5 ไมโครกรัมต่อมิลลิกรัมครีอะตินิน และประมาณร้อยละ 87 ของผู้ป่วยโรคมะเร็งสเปอ์มิดีนในปัสสาวะสูงกว่าปกติ ในการวิจัยครั้งนี้ ถึงแม้ว่ามากกว่าร้อยละ 90 ของผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลืองและประมาณร้อยละ 69 ของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเฉียบพลันมีความเข้มข้นของสเปอ์มิดีนในปัสสาวะสูงกว่าระดับปกติ แต่ค่าเฉลี่ยความเข้มข้นของสเปอ์มิดีนในปัสสาวะของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาว (4.44 ± 5.02 ไมโครกรัมต่อมิลลิกรัมครีอะตินิน) สูงกว่าผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลือง (3.50 ± 2.83 ไมโครกรัมต่อมิลลิกรัมครีอะตินิน) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเฉียบพลันบางรายมีสเปอ์มิดีนในปัสสาวะสูงมาก สูงกว่าปกติถึง 12 เท่า เป็นที่น่าสังเกตว่าช่วงความเข้มข้นของสเปอ์มิดีนในปัสสาวะของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดค่อนข้างกว้างมากโดยเฉพาะของผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลืองและมะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ป่วยแต่ละรายมีระยะของโรคแตกต่างกันมาก จากการศึกษาที่พบว่าผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือด

ปริมาณสเปอรฺมิตินในปัสสาวะสูงกว่าระดับปกติประมาณร้อยละ 80 ทำให้เห็นแนวทางว่าการวัดปริมาณสเปอรฺมิตินในปัสสาวะน่าจะช่วยให้ช่วยในการวินิจฉัยโรคมะเร็งเม็ดเลือดได้โดยเฉพาะมะเร็งต่อมน้ำเหลือง

นอกจากนี้ยังเคยมีรายงานว่าผู้ป่วยมะเร็งชนิดอื่นบางชนิดที่ไม่ใช่มะเร็งเม็ดเลือด เช่น มะเร็งเต้านม มะเร็งหลังโพรงจมูก มะเร็งตับ และมะเร็งปอด เป็นต้น มีความเข้มข้นของสเปอรฺมิตินในปัสสาวะสูงกว่าคนปกติมาก ซึ่งประมาณร้อยละ 89-100 ของผู้ป่วยโรคมะเร็งเหล่านี้มีปริมาณของสเปอรฺมิตินสูงกว่าคนปกติ (อัญชลี มโหสิริโยดม , 2526)

อย่างไรก็ตามนอกจากจะพบโพลีเอมีนมีความเข้มข้นสูงในปัสสาวะของผู้ป่วยโรคมะเร็งชนิดต่าง ๆ แล้ว ยังมีผู้เคยพบว่าในผู้ป่วยตับอักเสบ (active hepatitis) ผู้ป่วยโรคโลหิตจาง (pernicious anemia) ผู้ป่วยอะโครเม็กกะลี (acromegaly) ผู้ป่วยไวรัสคาร์ดิติส (viral carditis) และสตรีที่รับประทานยาคุมกำเนิด มีปริมาณโพลีเอมีนในปัสสาวะสูงกว่าปกติด้วย (Lipton และคณะ , 1975) ดังนั้นในการใช้ประโยชน์ของโพลีเอมีนหรือสเปอรฺมิตินในการช่วยในการวินิจฉัยโรคมะเร็งจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย

จากการวิจัยในอดีตของ Russell (1975) ได้แสดงให้เห็นว่าปริมาณสเปอรฺมิตินในเลือดหรือในปัสสาวะอาจใช้เป็นเครื่องบ่งชี้การตายของเซลล์มะเร็งและการเปลี่ยนแปลงปริมาณของสเปอรฺมิตินในระหว่างการรักษาอาจใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ประสิทธิภาพของการรักษาได้ (Russell และคณะ , 1975, Durie และคณะ , 1977) จากการวัดปริมาณของสเปอรฺมิตินในปัสสาวะของผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลืองที่ได้รับการรักษาโดยเคมีบำบัดและรังสีรักษา 2 ราย และในปัสสาวะของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่ได้รับการรักษาโดยเคมีบำบัด 6 ราย ผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลืองที่ตอบสนองต่อการรักษาขั้น partial response หลังจากเริ่มการรักษา 2 วัน มีสเปอรฺมิตินในปัสสาวะสูงขึ้นประมาณ 2 เท่าของก่อนได้รับการรักษา และลดลงใกล้เคียงกับระดับปกติหลังเริ่มการรักษา 10 วัน เป็นต้นไป ส่วนรายที่ตอบสนองต่อการรักษาขั้น complete response หลังจากเริ่มการรักษา 2 วัน มีสเปอรฺมิตินในปัสสาวะสูงขึ้นประมาณ 3 เท่าของก่อนได้รับการรักษา ซึ่งคล้ายกับของ Durie และคณะ (1977) ที่พบว่าหลังจากเริ่มการรักษาภายใน 3 วันปริมาณสเปอรฺมิตินในปัสสาวะของผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลือง (6 ราย) ที่ตอบสนองต่อเคมีบำบัดขั้น complete response สูงขึ้น 2.75 - 4.65 เท่าของก่อนได้รับการรักษา ส่วนผู้ป่วยที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษา (1 ราย) มีปริมาณสเปอรฺมิตินในปัสสาวะสูงขึ้น 1.38 เท่าของก่อนได้รับการรักษา เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ศึกษาในผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลืองที่ไม่ตอบสนองต่อ

การรักษา ดังนั้นจึงไม่สามารถทราบได้ว่าการเปลี่ยนแปลงปริมาณของสเปอริมิตินในปัสสาวะของ
 ผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลืองที่ตอบสนองต่อการรักษาและไม่ตอบสนองต่อการรักษาแตกต่างกันหรือไม่
 อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงปริมาณสเปอริมิตินในปัสสาวะของผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลืองที่ตอบ
 สอนต่อการรักษาชั้น complete response มีรูปแบบการเปลี่ยนแปลงปริมาณของสเปอริมิติน
 คล้ายกับของ Durie และคณะ (1977) ในผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว 4 ราย ที่ตอบ
 สอนต่อการรักษาชั้น partial response มีสเปอริมิตินในปัสสาวะสูงขึ้น 2-3 เท่าของก่อน
 ได้รับการรักษาภายใน 5 วัน หลังจากเริ่มการรักษา ผู้ป่วยที่ตอบสนองต่อการรักษาชั้น complete
 response หลังจากเริ่มการรักษา 5 วัน มีสเปอริมิตินในปัสสาวะสูงขึ้นประมาณ 5 เท่าของก่อน
 ได้รับการรักษา ส่วนที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาหลังจากเริ่มการรักษา 4 วัน มีสเปอริมิตินใน
 ปัสสาวะเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยคือ 1.12 เท่าของก่อนได้รับการรักษา เป็นที่น่าเสียดายที่เก็บ
 ปัสสาวะจากผู้ป่วยรายนี้หลังจากเริ่มการรักษาโดยเคมีบำบัดเพียงครั้งเดียวจึงทำให้ไม่เห็นรูปแบบ
 ของการเปลี่ยนแปลงปริมาณของสเปอริมิตินในปัสสาวะหลังได้รับการรักษาอย่างชัดเจน Durie
 และคณะ (1977) พบว่าหลังเริ่มการรักษาภายใน 3 วัน ผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่ตอบสนอง
 ต่อเคมีบำบัด ชั้น partial response (7 ราย) และ complete response (6 ราย) มี
 ปริมาณสเปอริมิตินในปัสสาวะสูงขึ้น 4.30 ± 2.54 และ 3.97 ± 1.49 เท่าของก่อนได้รับการ
 รักษาตามลำดับ ส่วนผู้ป่วยที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษา (1 ราย) มีปริมาณสเปอริมิตินในปัสสาวะ
 สูงขึ้น 1.54 เท่าของก่อนได้รับการรักษา แต่ Russell และคณะ (1975) ได้ศึกษาในผู้ป่วย
 โรคมะเร็งชนิดต่าง ๆ พบว่า หลังการรักษาภายใน 2 วัน ผู้ป่วยมะเร็งที่ตอบสนองต่อการรักษา
 ชั้น partial response (18 ราย) และ complete response (11 ราย) มีปริมาณ
 สเปอริมิตินในปัสสาวะสูงขึ้น 3.3 ± 1.7 และ 3.5 ± 1.2 เท่าของก่อนได้รับการรักษาตาม
 ลำดับ และผู้ป่วยที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษา (13 ราย) มีปริมาณสเปอริมิตินในปัสสาวะสูงขึ้น
 1.5 ± 0.6 เท่าของก่อนได้รับการรักษา เป็นที่น่าสังเกตว่าในการศึกษาคั้งนี้ผู้ป่วยมะเร็งเม็ด
 เลือดขาวชนิดเดียวกันมีระดับสเปอริมิตินในปัสสาวะก่อนการรักษาต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากสาเหตุ
 ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนั้นผู้ป่วยแต่ละรายยังได้รับเคมีบำบัดแตกต่างกันด้วย จึงทำให้
 ปริมาณของการเปลี่ยนแปลงสเปอริมิตินต่างกัน อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงปริมาณของสเปอริมิ-
 ตินน่าจะมาจากผลของการที่เซลล์มะเร็งถูกทำลาย เพราะจากการศึกษาในคนปกติในช่วงเวลาประ-
 มาณ 40 วัน ได้พบว่าปริมาณของสเปอริมิตินในปัสสาวะของคนปกติในช่วงระยะเวลาของการศึกษา

นั้นมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงปริมาณสเปอรัมิตินในปัสสาวะผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดในระหว่างได้รับการรักษาอาจเป็นผลจากการรักษานั้นเอง แต่ในข้อนี้ยังไม่สามารถสรุปได้แน่ชัด เพราะในผู้ป่วยโรคมะเร็งอาจมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณของสเปอรัมิตินในปัสสาวะเช่นนี้อยู่แล้วตั้งแต่ก่อนได้รับการรักษา การที่จะได้ข้อสรุปที่ดีควรติดตามวัดปริมาณของสเปอรัมิตินในปัสสาวะของผู้ป่วยก่อนได้รับการรักษาเป็นระยะ ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง แล้วเปรียบเทียบรูปแบบของการเปลี่ยนแปลงระหว่างก่อนและหลังได้รับการรักษา สิ่งที่เห็นได้ชัดจากการศึกษาครั้งนี้ก็คือในผู้ป่วยที่มีสเปอรัมิตินก่อนการรักษาสูงมาก ๆ ซึ่งย่อมหมายถึงมีสเปอรัมิตินสะสมภายในเซลล์มาก เมื่อได้รับการรักษาและเซลล์ถูกทำลายพบว่า มีสเปอรัมิตินในปัสสาวะเพิ่มสูงขึ้นหลายเท่า นับว่าเป็นหลักฐานอันหนึ่งซึ่งชี้ให้เห็นว่าสเปอรัมิตินที่เพิ่มขึ้นในปัสสาวะน่าจะมาจากเซลล์มะเร็งที่ถูกทำลาย

จากการติดตามวัดปริมาณของสเปอรัมิตินในผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดในระหว่างการรักษายังไม่สามารถสรุปได้แน่นอนว่าการเปลี่ยนแปลงสเปอรัมิตินในปัสสาวะของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของการรักษาหรือไม่ เนื่องจากจำนวนผู้ป่วยที่ใช้ศึกษาในแต่ละกรณีมีจำนวนน้อยเกินไป อย่างไรก็ตามพอที่จะสรุปได้ว่าในผู้ป่วยที่ตอบสนองต่อการรักษาจะมีปริมาณสเปอรัมิตินในปัสสาวะสูงขึ้นกว่าก่อนการรักษาหลายเท่า (2-5 เท่า) ภายใน 5 วัน หลังเริ่มการรักษาและปริมาณสเปอรัมิตินที่เพิ่มขึ้นน่าจะมาจากเซลล์มะเร็งที่ถูกทำลาย (Durie และคณะ, 1977)

การวิจัยครั้งนี้พอสรุปได้ว่าการวัดปริมาณสเปอรัมิตินในปัสสาวะอาจช่วยในการวินิจฉัยผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดได้ เนื่องจากปริมาณสเปอรัมิตินในปัสสาวะของผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) สูงกว่าระดับปกติ แต่สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงปริมาณสเปอรัมิตินในปัสสาวะของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดกับประสิทธิภาพของการรักษายังไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดในขณะนี้ ถึงแม้ว่าผู้ป่วยที่ตอบสนองและไม่ตอบสนองต่อการรักษาที่ได้ศึกษานั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณสเปอรัมิตินในปัสสาวะแตกต่างกันก็ตาม เนื่องจากได้ศึกษาในผู้ป่วยที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาเพียงรายเดียว นอกจากนั้นวิธีเรดิโออิมมูโนแอสเสย์ นับว่าเป็นวิธีที่ง่าย สะดวก และรวดเร็ว มีความแม่นยำ และความถูกต้องพอสมควร และเป็นวิธีที่สามารถใช้วัดปริมาณสเปอรัมิตินครั้งละหลาย ๆ ตัวอย่างได้จึงเหมาะสำหรับใช้วัดปริมาณสเปอรัมิตินสำหรับการตรวจโรคโดยทั่วไป (screening test)

ในอนาคตถ้าจะมีการวิจัยในท่านองนี้ต่อไปอีกน่าจะวัดปริมาณสเปอรฺมีตินในปัสสาวะของ ผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดชนิดต่าง ๆ จำนวนมากขึ้น เพื่อจะได้ทราบว่าผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดชนิด ไตบ้างที่ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีปริมาณสเปอรฺมีตินในปัสสาวะสูงกว่าปกติ เพื่อที่จะได้เลือกผู้ป่วยมะเร็ง เม็ดเลือดชนิดนั้นไปศึกษา เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงปริมาณสเปอรฺมีตินในปัสสาวะ กับประสิทธิภาพของการรักษา และในการติดตาม เก็บตัวอย่างปัสสาวะในผู้ป่วยในระหว่างได้รับการ การรักษาควรเก็บทุกวัน เพื่อจะได้เห็นการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และน่าจะเก็บตัวอย่างปัส- สาวะก่อนได้รับการรักษาทุกวันด้วยถ้า เป็นไปได้ เพื่อจะได้เปรียบเทียบกับหลังได้รับการรักษา ใน การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้ป่วยที่ตอบสนองต่อการรักษาต่าง ๆ กันควรเลือกศึกษาในผู้ป่วยที่ ได้รับการรักษาเหมือน ๆ กัน นอกจากนั้นน่าจะใช้วิธีเรดิโออิมมูโนแอสเสย์สำหรับวัดปริมาณสเปอรฺ- มีตินเนื่องจากมีข้อดีหลายประการดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ความยากอยู่ที่การสร้างแอนติบอดีเท่านั้น แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ เป็นแนวทางได้พอสมควร